

VECKOBLADET

2018:29

181005

44:e årgången

Ingen VB nästa vecka

Nästa vecka befinner sig red på resande fot och måste tyvärr hoppa över ett nummer.
Nummer 30 låter vänta på sig till den 19 oktober.

Spindeln av Karin S.

Spindeln
på fönsterrutan
spretar sig upp
faller ner
tar nya tag
faller.
Paus.
Ett två tre!
Försöker igen.
Faller
Upp! Upp! Upp!
Faller.
Jag är spindeln.

Lördagsmusik

Helgeandskyrkan, Lördag 5 oktober kl 17.00

"Inte ensam"

Gunilla Rosén-Höst, sång

David Henningson, piano

Konst på biblioteket

Oktoberutställning på Martas café, Stadsbiblioteket, av Ann Schlyter. Det blir akvareller med motiv från stadskärnan, Professorsstan och stadens omnejd. Samt oljor med porträtt av kiosker, samt av odlingslandskapet med olika grödor och årstider.

Martas café

I anslutning till Stadsbiblioteket ligger Martas café. Cafét nås både via biblioteket och direkt från Petriplatsen. Här kan du läsa dagstidningar från klockan 8 på vardagar.

Förutom caféverksamheten finns alla bibliotekets dagstidningar på Martas café. Svenska dagstidningar sparas två månader och utländska en månad.

Öppettider

Måndag-fredag: 8-19

Lördag: 10-16

Söndag: 11-17

Noterat i veckan

Klimatsabotörer

Den globala oljetillgången är rekordhög.

”Det är första gången vi är över 100 miljoner fat per dag i produktion”, säger Ulf Svahn, vd för Svenska petroleum och drivmedelsinstitutet. Han säger det belåtet.

För alla som känner ansvar för klimatet är beskedet extremt oroande.

Svahn är mest oroad över att priset på olja fortsätter att stiga.

Det är också Sydsvenskans ekonomisida: ”OPEC och oro för sanktioner mot Iran pressar upp priserna” lyder rubriken.

Ekonomisidan handlar sällan om verklig ekonomi. Den är ett reservat för för rika spekulanter som vill öka vinsten utan hänsyn till klimatet eller något annat än snabb vinst.

Klimathänsyn, vad får jag för det?

Sydsvenskan 28/9

En kapitalist om ojämlikhet

”Naturen är inte heller jämlik. Vi har olika genetiska förutsättningar. Så hela det begreppet är ett teoretiskt begrepp – det är mot Darwin och Darwins teorier. Det är inte bara en social fråga. Det ligger i vår biologi.”

Skattesmitaren Leif Östling i Expressen 28/9

Tre nya aktiebolag tillåts profitera på Lunds skolpeng

De tre vinstdrivande aktiebolagen är: Nordens tekniker-institut AB, Hvilan Utbildning AB och Sjölin's gymnasium AB.

Lunds utbildningsnämnd ville avvisa dem, men Skolinspektionen bedömde att de inte medför ”sådana påtagliga negativa följder för elever, Lunds kommun eller närliggande kommuner att ansökningarna ska avslås”.

Samtidigt får fem gymnasieaktiebolag nej från Skolinspektionen. De medförde förmodligen så påtagliga negativa följder för elever och Lund att de inte kunde förbises.

”Fria gymnasier får starta i Lund”, Sydsvenskan 4/10

Dansk sylt av Lucifer

Sedan något år finas på mitt frukostbord en liten trind glasburk innehållande sylt eller marmelad. På etiketten står det “Den gamle fabrik” och åtminstone tidigare fanns där också en bild av en äldre fabrikslänga i tegel som mycket riktigt visade en gammal fabrik. Jag är intresserad av gamla industrier, men det är inte därför jag har den här burken. Frågan är varför jag köper den?

Det är inte därför att den är särskilt billig eller smakar särskilt gott jämfört med, ska vi säga ÖNOS produkter från den kända industrin i Tollarp. Jag tror att det har något att göra med den ständigt återkommande svagheten för Danmark, ja det danska. Det är otänkbart att det skulle ha funnits en svensk produkt som hade haft namnet “Den gamla fabriken”, Det hade väl passat bra om det gamla bryggeriet vid Kävlingevägen hade fått inhysa en marmeladfabrik i stället för dyra bostäder?

Olycklig kärlek?

2018:29

Det finns många som har spekulerat kring det här med Danmarks popularitet, ja man har rent av talat om att vi här i landet har en olycklig kärlek till Danmark. Olycklig därför att kärleken är obesvarad. Det finns många danskar som ser med respekt, ja rentav beundran på grannlandet. Men kärlek, nej inte, Sverige är annorlunda, lite exotiskt.

I välbeställda kretsar förkommer det att man har köpt ett hus i Småland, en "ödegård" som det heter, säkert vanligare än att svenskar har hus i Danmark. Jag tror att det handlar om att vi i Danmark anser oss finna en sorts autenticitet, något som gått förlorat i det ständigt moderna Sverige. Danmark är präglad av en småborgerlighet och småskalighet vi har mycket lite av här. Landet är en utväxt på den europeiska kontinenten, nära knutet till det stora Tyskland och mycket av dess starka nationalism är präglad av det. Ockuperat av Tyskland och dessförinnan drabbat av flera förödande krig med detsamma och dessförinnan härtaget av Sverige. För 350 år sedan drabbades landet, då den stora Östersjömakten av den fruktansvärda svenska krigsmaskinen som berövade landet dess kulturella och kyrkliga centrum i Lund och Skåne. Det är förvånansvärt att det inte har satt fler spår av sorg eller revanschism.

Den skånska subkulturen

Vi som i bor den tidigare danska provinsen är nu föremål för ogillande. Skåne utmärker sig ju genom de väldiga framgångarna för Sverigedemokraterna. Det har sagts att det beror på vår närhet till Danmark och kontinenten. Jag tror att det är en alltför enkel förklaring. Jag tänker inte ursäkt eller bortförklara röstsiffrorna men tror att man måste se dem i ett bredare perspektiv. Skåne rymmer Sveriges starkaste provinsiella subkultur. I Norrbotten eller Göteborg har man på ett helt annat sätt blicken riktad mot Stockholm. I Luleå och Umeå var det vad jag upplevde så att den som senast var i Stockholm hade ett övertag och bestämde vad som gällde, vad som var värt att tala om. I Lund och Malmö är det inte många som bryr sig. Och omvänt, vad som händer här är inte värt några större rubriker i stockholmspressen. Den skånska subkulturen är som bekant starkt underbyggd av en annorlunda dialekt.

Till minne av Kim Larsen

Jag tänker inte uttala mig om att denna skånska kultur är särskilt dålig eller framstående, Den är bara annorlunda och den kan ta sig också politiska uttryck.

Med det är jag mogen att säga några ord om min sorg och saknad efter Kim Larsen., en bredflabbad artist i keps vars like vi inte har haft i Sverige. Mina barn tog mig med till en Gasolinkonsert i Malmö på 70-talet och sen dess är jag fast. Jag lärde mig också särskilt uppskatta Gasolintrumisen Franz Beckerlee, musikalisk rival till Kim. Kim Larsens sånger ingår i den levande danska visskatten och fyra av dem finns numera i *Höjskolesangbogen*, vilket är så långt man kan komma i Danmark. Jag har med Blåsorkestern delat estrad med Kim på Rådhusplatsen då han framträdde med sitt kompband Kjukken för någon förlorad sak.

Det blir inte lätt att klara sig utan Kim Larsen. Så: *Hva gør vi nu, lille du?*

Himmelriket av Gunnar Stensson

Människans största gåva är förmågan att föreställa sig något annat och bättre än den tillvaro hon lever i. Omgiven av en brutal och orättvis värld skapade hon vid vår tideräknings början en bild av ett humant och rättvist samhälle som hon kallade himmelriket.

I himmelriket fanns inte rika och fattiga och där gjordes ingen skillnad mellan jude eller grek, mellan man eller kvinna, utan alla var lika och hade samma värde. Människans uppgift var att förverkliga himmelriket på jorden.

Jag har ofta undrat varför just himlen blev symbolen för det goda samhället. Den himmel vi brukar gilla bäst är ju en tom blå sommarhimmel. En sådan himmel rymmer inget himmelrike och solen går var dag upp över onda och goda, som Predikaren och Hemingway visste.

Sådana funderingar ägnade jag mig åt när jag strax före solnedgången stod vid söderfönstret och observerade himlen. Den var praktfull. Mellan Socionomhuset och Sunnaväg 18 såg jag kontinenter av vita cumulusmoln med rosafärgade kullar som övergick i hisnande bergslandskap med branter, resande sig tusentals meter och skuggande lägre liggande delar av molnen, vars blå färgnyanser mörknade till tunga bukar, svarta som sopsäckar. Molntrasor svepte som urtidsödlor över det strålände ljusa landskapet.

Bland molnen var det möjligt att föreställa sig det himmelsrike som Dante beskriver i Den gudomliga komedin, ett landskap där människorna visserligen för säkerhets skull är utrustade med vingar.

Himlens blå övergick i en sorts genomskinlig citronnyans och den rosa färgen på molnlandskapets sluttningar djupnade mot rött, liksom reflexerna i fönstren. En stjärna började lysa och påminde om det universum som finns bortom vår jordiska himmel.

På natten slog regnet mot fönstren och löven virvlade förbi gatlyktorna.

Nu ser ingen himlen som bilden av ett bättre samhälle, utan som ett skyddande blått hölje runt vår ensamma jord, som en atmosfär, ett syreförråd att inandas, en naturkraft som låter havens vatten sväva in över torra landskap, ett väldigt, sårbart ekosystem, nödvändigt för allt liv på jorden. Något vi måste bevara och försvara.

Samtidigt fortsätter vi att med undran och oro betrakta himlen i all dess prakt.

I skogkanten/Vanaprasthya

Socialkonservatism: En fråga om kultur och politik

av Staffan Lindberg

Hur ska man egentligen förstå den extrema socialkonservatismens framgång i vår tid? Förklaringarna har i vanlig ordning varit komplicerade orsakskedjor från globalisering, relativ förlust av trygghet ("relative deprivation") till mordet i Malmö.

Högerpopulismen sveper nu ett nät över världen från USA, Indien till Europa. Det internationella samarbetet bryts ner av enskilda regimers agerande med Trump i spetsen. I Europa står samarbetet och väger med Brexit som främsta oroskälla. Ungern och Polen går sin egen väg och bryter med de lagar de själva varit med om att instifta.

Finanskapitalismen har många ansikten. Den är alltid avhängig statsmakt, lokal eller global. När den globala ordningen rämnar finns alltid stora nationella marknader att exploatera med globalt kapital i botten. Därför är högern inte rädd för socialkonservativa regimer, utan snarare påhejare när det passar.

Vi måste förstå den nuvarande politiska konjunkturen också i ett kulturpolitiskt sammanhang, som en tidsanda. Det är en global ekonomisk ordning, migrantströmmar, kaotisk och tyngd av krigen kring oljan. Tiden påminner om den som varade från slutet av 1800-talet fram till första världskriget. Världsekonomin med global arbetsfördelning med kolonierna var större än någonsin, osäkerheten kring den egna ekonomiska situationen ökade med invandring och nya yrkesidentiteter.

Kring detta växte en konservativ nationalism i Tyskland och Frankrike. Segraren i 1870-71 års krig och förloraren. Socialdemokraterna hamnade i koalition med godsägarna i Tyskland. I Frankrike gick eliten fram med krav på revansch. Dreyfus-affären polariserade samhället – den "judiske" förrädaren enligt de konservativa.

Detta bäddade för första världskriget och därefter för en ännu extremare nationalism.

Anne Applebaum gräver fram detta historiska perspektiv i "A Warning From Europe: The Worst Is Yet to Come. Polarization. Conspiracy theories. Attacks on the free press. An obsession with loyalty. Recent events in the United States follow a pattern Europeans know all too well" (*The Atlantic*, oktober 2018). Hon är polska, bosatt i New York.

Det handlar om en förståelse av samtiden. Hur skyddar man sig mot oordning och kaos? Genom att dra på rötterna, den gamla ordningen – se bara hur Jimmy och pojkarna klär sig. Som realskoleelever på 1950-talet – det är väl bara golf-byxorna som saknas. Vördnad inför kungen, kyrkan och nationalarvet. Misstänksamheten mot det främmande. Morden på gatorna är syn för sägen.

Så "besvikelsen", som jag skrev om för två veckor sedan, är kollektiv. Den lever sitt egna liv innanför de medier som finns i bubblan, i kafferummet, i snacket med grannarna över häcken.

Välfärdspolitik i sig räcker inte för att övertyga de redan frälsta. Vi måste få till en demokratisk hoppets kultur i samtidsdebatten, i filmen, i konsten och litteraturen.

Lund omprövar översiktsplanen och Trafikverket fastställer fyrspåren Flackarp-Lund av Gunnar Stensson

Inför det sista sammanträdet med förra mandatperiodens fullmäktige torsdagen 28/9 förväntade sig alla att Lunds nya översiktsplan skulle bli antagen.

Visserligen förutsåg de flesta att Ulf Nymarks, MP, skulle kräva, att planen skulle skickas tillbaka och omarbetas för att skydda åkerjorden och andra naturvärden som de i området kring Höje å, men ingen trodde att MP-kravet skulle leda till något annat än avslag och en reservation från Miljöpartiet.

Eller kanske någon visste?

Vid omröstningen visade det sig att ytterligare fyra partier stödde kravet på återremiss: C, V, FNL och Fi.

De fem partierna utgör visserligen långt ifrån någon majoritet i fullmäktige, men tillsammans förfogar de över mer än en tredjedel av fullmäktiges röster, vilket räckte för att skicka tillbaka översiktsplanen för ny utredning enligt bestämmelserna om så kallad minoritetsåterremiss.

En ny enhetsfront för miljön hade plötsligt och överraskande slagit till.

När nya fullmäktige sammanträder för första gången i slutet av oktober kommer miljöfronten att förfoga över fler röster.

Också Socialdemokraterna har ett starkt miljöengagemang, även om de denna gång självfallet röstade för översiktsplanen som de efter tre års arbete ville få igenom.

Miljöarbetet kommer att stärkas i Lund den kommande mandatperioden, inte minst genom FNL:s valframgång.

Opinionsarbetet för åkermark och miljö under samrådsåret har varit betydelsefullt. Exempelvis föreläsningen om skyddet av Höje å på Klostergårdens mötesplats i maj samlade en stor publik och företrädare från de flesta partierna.

Redan ett par dagar innan kommunfullmäktige beslöt att skicka tillbaka översiktsplanen fastställde Trafikverket järnvägsplanen för fyra spår mellan Flackarp och Ringvägen i Lund.

Utbyggnaden startar tidigast 2020. De nya spåren kommer att byggas först, väster om nuvarande spår.

Gång och cykelpassagen mellan Nordanväg och Maskinvägen kommer att ersätta av en ny passage.

Över väg 108 och Höje å kommer nya broar att byggas.

Bullerskyddet skall dimensioneras för godstrafik.

Förskolan Väderleken kommer att bullerskyddas både av en fastighetsnära skärm och en spårnära skärm som också skyddar koloniområdet Klostertäppan.

Däremot kommer broarna inte att få bullerskydd.

Höje å-området, som är ett riksintresse för friluftslivet, kommer inte att påverkas utom under korta perioder av brobygget.

Trafiken i samband med själva bygget kommer att gå på Åkerlunds och Rausings väg.

Länsstyrelsen har godkänt järnvägsplanen, men påpekar att ombyggnaden måste ske enligt både Lunds översiktsplan och detaljplanen för stationsområdet.

Eftersom fullmäktige i Lund skickade tillbaka översiktsplanen för ny utredning och översiktsplanen är en förutsättning för detaljplanen kan man föreställa sig komplikationer som kan försena arbetet något, men rimligen kommer de vara lösta långt före 2020 och knappast påverka byggstarten.